

[Alfred Jensen.]

det sociale boligbyggeri fik efter den ændring, boligloven undergik.

Vi har, netop fordi vi er modstandere af, at spekulanter skal udnytte boligbyggeriet til at udplyndre lejerbefolkningen, talt for, at boligbyggeriet burde foretages af sociale selskaber, af kommuner eller andelsselskaber, andelsforeninger. Vi har gjort det, fordi vi ved, at der herigennem ikke sker den samme flåning af lejerne, som hvis det overlades til de private. Vi kender adskillige eksempler på, hvorledes ledelserne af sådanne sociale boligselskaber gør et stort og uegennyttigt arbejde for at løse et meget vigtigt samfundsanliggende, og jeg forstår, at der også her i tinget er klarhed over, at der i selve det sociale boligbyggeri er en sund tanke og en ædel stræben. Det er vor opfattelse, at det er der.

Vi har også ment, at når personer, der deltog i ledelsen af sådanne foretagender, havde tab af arbejdsfortjeneste eller omkostninger, burde der ydes dækning derfor. Det kan vel også være rimeligt, at man i visse tilfælde giver honorar. Vi har ikke været blinde for, at der igennem årene i visse boligselskaber har været ydet, jeg ved ikke, om jeg skal sige vederlag eller måske hellere honorarer, der ikke stod i et rimeligt forhold til den indsats, der blev ydet for boligselskabet. Man kan vel endog sige, at der i adskillige tilfælde er ydet honorar, uden at der er præsteret nogen påviselig indsats derfor. Dette har været genstand for megen kritik og utilfredshed, det har ikke blot harmet beboerne i de komplekser, det har drejet sig om, men det har også været til skade for det sociale boligbyggeri. Den vished, man har ment at have herom, er i allerhøjeste grad blevet bekræftet af de oplysninger, der er kommet frem for offentligheden, og af den redegørelse, ministeren har givet her i dag, og vi takker naturligvis, fordi vi har fået en sådan redegørelse med oplysninger, der godtgør, at det ikke er idealisme det hele i disse boligselskaber, men at der også her findes kræfter, som

mener, at dér er et, omend beskedent, felt for spekulation.

Vi er tilfreds med, at problemerne er kommet op til behandling her, og også med de tilsagn, der er givet om, at man for det første vil drage omsorg for, at lovens bestemmelser overholdes. Det er måske underligt, at man skal takke for noget sådant, men det viser sig altså at være nødvendigt, eftersom man jo ikke har efterlevet de bestemmelser, som findes. Vi er også tilfreds med, at man vil foretage en undersøgelse af forholdene på honorarområdet, på vederlagsområdet, og vi udtrykker håbet om, at man når frem til en mere rimelig og bedre løsning end den, man har haft indtil nu. Selskaberne kunne jo nok, uden at der blev foretaget ændringer, tilrettelægge deres administration og optræden på en sådan måde, at den ikke var så udfordrende, som tilfældet ofte har været. Dette kunne man nå frem til bl. a. ved at betragte det, der er nævnt i lovgivningen angående honorarer, som en mulighed og ikke som forpligtelse, for sådan har det jo virket.

Også vi kan naturligvis være tilfreds med, at denne forespørgsel er stillet. Vi har som andre bemærket, at den drejer sig om visse spørgsmål, men den sigter efter noget helt andet. Det er jo ikke lejernes interesser, man ønsker at varetage her. Det er det private boligbyggeri, det er de private bygherrers interesser; jeg kunne i og for sig også gå videre og sige, at det er alle dem, der lever af at tjene penge på byggeriet, ikke alene på selve byggepladsen, men også ved fremstilling af byggematerialer.

Når man har hørt denne debat og ikke mindst ordføreren for forespørgernes motivering, måtte man få det indtryk, at den værste flåning af lejerne fandt sted gennem de honorarer, der er tale om her. Jeg skal ikke forsvare det, der er sket på dette område; jeg synes også, det er groft; men for mig og for tusinder i dette land står det da ganske klart, at den flåning, der finder sted af lejerne på anden måde, er langt,